

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΟΡΟΣΗΜΟ

Χημεία Θετικής Κατεύθυνσης

6-6-2014

Θέμα Α

- A1. Γ
A2. Β
A3. Α
A4. Β
A5. Β

Θέμα Β

- B1. α. Λ
β. Λ
γ. Σ
δ. Σ
ε. Σ

B2.α.

1. Οι σ δεσμοί προκύπτουν με επικαλύψεις s-s, s-p και p-p

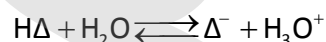
ατομικών τροχιακών κατά τον άξονα που συνδέει τους πυρήνες των συνδεομένων ατόμων. Οι π δεσμοί προκύπτουν με πλευρικές επικαλύψεις p-p ατομικών τροχιακών.

2. Ο σ δεσμός είναι ισχυρότερος του π γιατί στην πρώτη περίπτωση επιτυγχάνεται μεγαλύτερη επικάλυψη τροχιακών.

B2.β.

Αφού η E_{13} είναι πολύ μεγαλύτερη της E_{12} σε σύγκριση με τη διαφορά της ενέργειας μεταξύ E_{11} και E_{12} , συμπεραίνουμε ότι έχουμε αλλαγή στοιβάδας, άρα τα 2 πρώτα e ανήκουν στην εξωτερική στοιβάδα του ατόμου, οπότε το στοιχείο ανήκει στη 2^η ομάδα του περιοδικού πίνακα.

B2.γ.

$$K_{\text{H}\Delta} = \frac{[\Delta^-][\text{H}_3\text{O}^+]}{[\text{H}\Delta]} \Leftrightarrow \frac{[\Delta^-]}{[\text{H}\Delta]} = \frac{K_{\text{H}\Delta}}{[\text{H}_3\text{O}^+]}$$

$$\text{p}K_{\text{H}\Delta} = 5 \Rightarrow K_{\text{H}\Delta} = 10^{-5} \text{ και } \text{pH} = 3 \Leftrightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = 10^{-3} \text{ M}$$

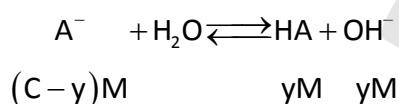
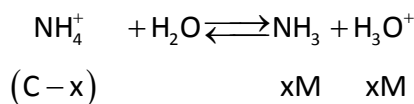
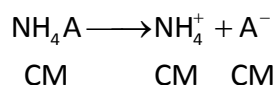
$$\text{Άρα } \frac{[\Delta^-]}{[\text{H}\Delta]} = \frac{10^{-5}}{10^{-3}} = 10^{-2} = \frac{1}{100}$$

Η όξινη μορφή του δείκτη επικρατεί για

$$\text{pH} < \text{p}K_{\text{HA}} - 1 \Leftrightarrow \text{pH} < 4$$

Αφού στο διάλυμα του χυμού του μήλου είναι $\text{pH} = 3$, το χρώμα θα είναι κόκκινο.

B2.δ.

$$\text{pH} = 8 \Rightarrow [\text{H}_3\text{O}^+] = x = 10^{-8} \text{ M}, \text{ οπότε } [\text{OH}^-] = y = 10^{-6} \text{ M}$$

Άρα $y > x$.

$$K_{\text{NH}_4^+} = \frac{x^2}{C-x} \approx \frac{x^2}{C} \Leftrightarrow \frac{K_w}{K_{\text{NH}_3}} = \frac{x^2}{C} \quad (1)$$

$$K_{\text{A}^-} = \frac{y^2}{C-y} \approx \frac{y^2}{C} \Leftrightarrow \frac{K_w}{K_{\text{HA}}} = \frac{y^2}{C} \quad (2)$$

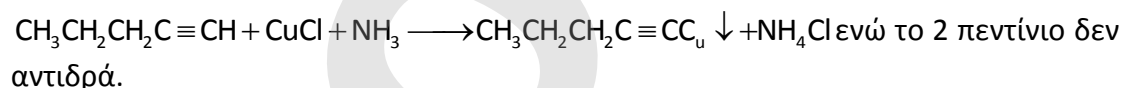
Αφού $y > x$ από τις (1) και (2) προκύπτει:

$$\frac{K_w}{K_{\text{HA}}} > \frac{K_w}{K_{\text{NH}_3}} \Leftrightarrow K_{\text{HA}} < K_{\text{NH}_3} \Leftrightarrow K_{\text{HA}} < 10^{-5}$$

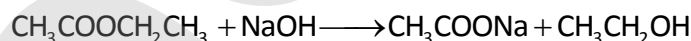
Θέμα Γ

Γ1.α.

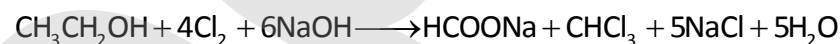
Το 1 πεντίνιο θα αντιδράσει με CuCl και NH_3 και θα προκύψει καστανέρυθρο ίζημα:

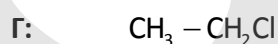
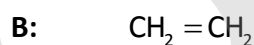
Γ1.β. Με προσθήκη NaOH στους δυο εστέρες:

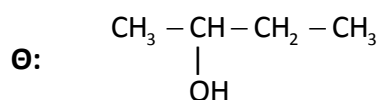
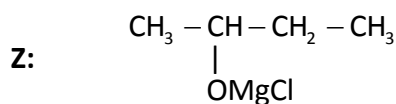
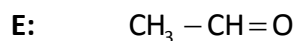

Από τα προϊόντα της αντίδρασης μόνο η $\text{CH}_3\text{CH}_2\text{OH}$ δίνει αλογονοφορμική, οπότε με προσθήκη Cl_2 και NaOH στο δοχείο που βρίσκεται ο εστέρας $\text{CH}_3\text{COOCH}_2\text{CH}_3$ θα προκύψει έγχρωμο ίζημα $\text{CHCl}_3 \downarrow$.

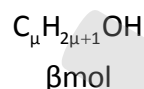
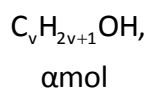

Γ2.

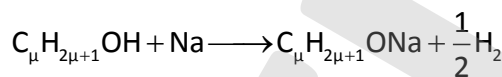
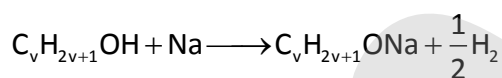

Γ3.

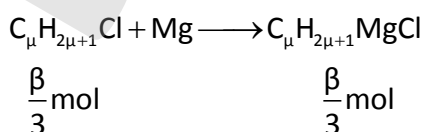
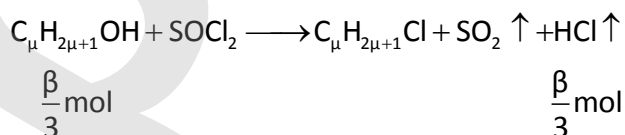
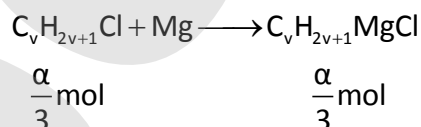
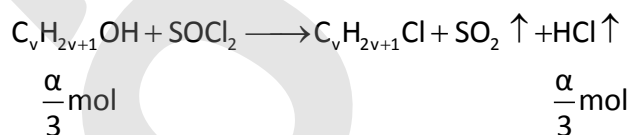

1^ο μέρος

$$\left. \begin{array}{l} n_{\text{H}_2} = \frac{\alpha + \beta}{6} \\ n_{\text{H}_2} = \frac{2,24}{22,4} = 0,1 \text{ mol} \end{array} \right\} \Rightarrow \alpha + \beta = 0,6 \quad (1)$$

2^ο μέρος

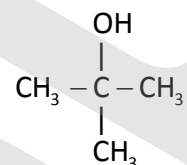
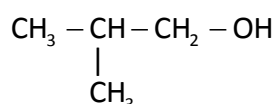
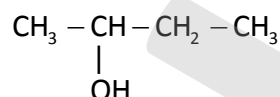
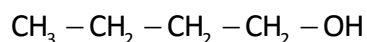
Αφού με την προσθήκη νερού προκύπτει ένα μόνο αλκάνιο θα είναι $v = \mu$.
Οπότε στο αρχικό διάλυμα $(\alpha + \beta) \text{ mol } \text{C}_v\text{H}_{2v+1}\text{OH}$

$$n = \frac{m}{Mr} \Rightarrow \alpha + \beta = \frac{44,4}{14v + 18} \stackrel{(1)}{\Rightarrow} 0,6 = \frac{44,4}{14v + 18}$$

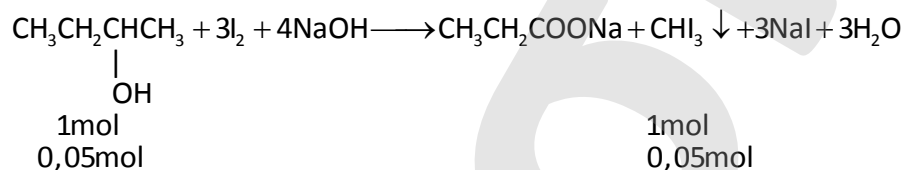
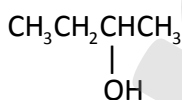
$$\Leftrightarrow 8,4v + 10,8 = 44,4 \Leftrightarrow v = 4$$

Άρα ο μοριακός τύπος των δυο αλκοολών είναι C_4H_9OH .

Οπότε οι πιθανοί συντακτικοί τύποι είναι:

Την αλογονοφορμική δίνει μόνο η

οπότε η αρχική ποσότητα της συγκεκριμένης αλκοόλης είναι $3 \cdot 0,05 = 0,15mol$.

Για να προκύψει ένα μόνο αλκάνιο θα πρέπει η άλλη αλκοόλη να είναι η $CH_3CH_2CH_2CH_2OH$ με αρχικό αριθμό mol:

$$\alpha + \beta = 0,6 \Rightarrow \alpha = 0,6 - 0,15 = 0,45mol.$$

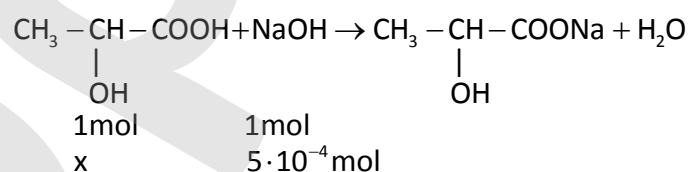
Θέμα Δ

Δ1.

Δοχείο	1	2	3	4	5
Διάλυμα	Υ3	Υ5	Υ1	Υ2	Υ4

Δ2.α.

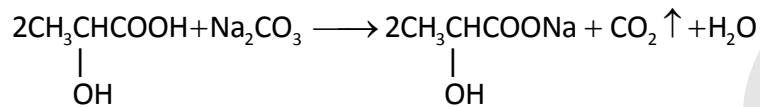
$$n = c \cdot V = 0,1 \cdot 5 \cdot 10^{-4} mol NaOH$$

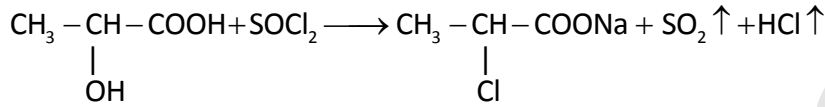
$$x = 5 \cdot 10^{-4} mol \text{ γαλακτικού.}$$

$$\text{Άρα } c = \frac{n}{V} = \frac{5 \cdot 10^{-4}}{10 \cdot 10^{-3}} \Rightarrow c = 0,05M.$$

β.

Η καρβοξυλομάδα ανιχνεύεται με την έκλυση αερίου μετά από προσθήκη Na_2CO_3 .

Η υδροξυλομάδα ανιχνεύεται με έκλυση αερίων μετά από προσθήκη SOCl_2 .

Δ3.

Έστω V_1 L δ/ματος NaOH 0,1M

Και V_2 L δ/ματος NH_4Cl 0,1M

Νέες c:

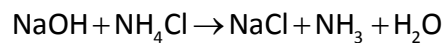
$$\text{NaOH}: c_1 = \frac{0,1 \cdot V_1}{V_1 + V_2}$$

$$\text{NH}_3 \text{Cl}: c_2 = \frac{0,1 \cdot V_2}{V_1 + V_2}$$

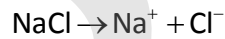

$$c_1 \quad c_2$$

Για να προκύψει ρυθμιστικό: $c_1 < c_2$

$$\left. \begin{array}{cccc} c_1 & c_2 & - & - \\ -c_1 & -c_1 & c_1 & c_1 \\ - & c_2 - c_1 & c_1 & c_1 \end{array} \right\}$$

$$c_1\text{M} \quad c_1\text{M} \quad c_1\text{M}$$

Δεν υδρολύονται τα ιόντα Na^+ και Cl^- .

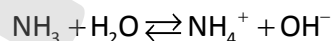
Για το ρυθμιστικό:

$$\text{pOH} = \text{p}K_b + \log \frac{c_\beta}{c_\alpha}$$

$$\text{pOH} = 14 - \text{pH} = 5$$

Υπολογισμός K_b

Για την NH_3 : δ/μα Y_2

$$\left. \begin{array}{ccc} 0,1 & - & - \\ -x & x & x \\ 0,1-x & x & x \end{array} \right\} M$$

$$\left. \begin{aligned} K_b &= \frac{x^2}{0,1-x} \approx \frac{x^2}{0,1} \\ \text{pH} &= 11 \Rightarrow \text{pOH} = 3 \Rightarrow x = 10^{-3} \text{M} \end{aligned} \right\} \Rightarrow K_b = \frac{10^{-6}}{0,1} = 10^{-5}$$

Οπότε η εξίσωση

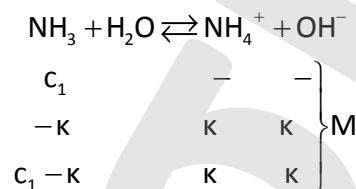
$$5 = 5 + \log \frac{c_\beta}{c_o} \Leftrightarrow 0 = \log \frac{c_2 - c_1}{c_1} \Leftrightarrow \log 1 = \log \frac{c_2 - c_1}{c_1}$$

$$\Leftrightarrow \frac{c_2 - c_1}{c_1} = 1 \Leftrightarrow c_2 = 2c_1$$

$$\frac{0,1V_2}{V_1 + V_2} = 2 \frac{0,1V_1}{V_1 + V_2} \Leftrightarrow V_2 = 2V_1 \Leftrightarrow \frac{V_1}{V_2} = \frac{1}{2}$$

Δ4. $Y_2 : \text{pH}_{\text{αρχ}} = 11 \Rightarrow \text{pH}_{\text{τελ}} = 10 \Rightarrow \text{pOH} = 4 \Rightarrow [\text{OH}^-] = 10^{-4}$

Νέα c: $c_1 = \frac{0,1 \cdot V}{V + x}$

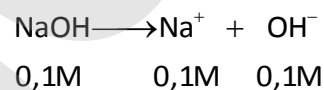

$\text{pOH} = 4 \Rightarrow \kappa = 10^{-4} \text{M}$

$$K_b = \frac{\kappa^2}{c_1 - \kappa} \approx \frac{\kappa^2}{c_1} \Leftrightarrow 10^{-5} = \frac{10^{-8}}{c_1} \Leftrightarrow c_1 = 10^{-3} \text{M}$$

$$\frac{0,1 \cdot V}{V + x} = 10^{-3} \Leftrightarrow 0,1V = 0,001V + 0,001x \Leftrightarrow x = \frac{0,099V}{0,001} = 99V$$

$Y_4:$

$\text{pH}_{\text{αρχ}} = 13$ οπότε $\text{pH}_{\text{τελ}} = 12 \Rightarrow \text{pOH}_{\text{τελ}} = 2$

άρα $[\text{OH}^-] = [\text{NaOH}] = 10^{-2} \text{M}$

Όμως η νέα c του NaOH:

$$c_2 = \frac{0,1 \cdot V}{V + y}$$

οπότε $10^{-2} = \frac{0,1 \cdot V}{V + y} \Rightarrow 0,01V + 0,01y = 0,1V \Rightarrow$

$$\Rightarrow 0,01y = 0,09V \Rightarrow y = 9V$$

$$Y_6 \left\{ \begin{array}{l} \text{NaCl: } \frac{0,1 \cdot V_1}{V_1 + V_2} = \frac{0,1 \cdot V_1}{3V_1} = \frac{1}{30} \text{ M} \\ \text{NH}_3: \frac{1}{30} \text{ M} \\ \text{NH}_4\text{Cl: } \frac{0,1 \cdot 2 \cdot V_1}{3V_1} - \frac{0,1 \cdot V_1}{3V_1} = \frac{0,1 \cdot V_1}{3V_1} = \frac{1}{30} \text{ M} \end{array} \right.$$

Από την εξίσωση Henderson Hasselbalch για το ρυθμιστικό

$$\text{pOH} = \text{p}K_b + \log \frac{c_\beta}{c_o}$$

Παρατηρούμε ότι αν αυξήσουμε τον όγκο του δ/τος π.χ. κατά N φορές, το pOH οπό-
τε και το pH παραμένουν τα ίδια, αφού:

$$c'_\beta = \frac{c_\beta}{N} \quad \text{και} \quad c'_o = \frac{c_o}{N}$$

$$\text{pOH}' = \text{p}K_b + \log \frac{\frac{c_\beta}{N}}{\frac{c_o}{N}} = \text{pOH}$$

Αν όμως ξεπεράσουμε τα όρια αραιώσης θα έχει χάσει τη ρυθμιστική του ικανότητα
και έτσι δεν θα επιτρέπεται η χρήση των εξισώσεων Henderson Hasselbalch καθώς
και των προσεγγίσεων, πράγμα που συμβαίνει σε αυτή την περίπτωση, άρα

$$\gamma < x < \omega.$$